

Integ. BPA+MPA Sem.-3 (NEP) Examination

DSC-C-231

1.DBNT-History & Origins of BN

Time : 2-00 Hours]

December-2024

[Max. Marks : 50

Q-1) Answer the questions in detail (any 3 questions)

(30)

- Write notations of the Jatisvaram learnt (last two korvais)
सीखे गए जातिस्वरम (अंतिम दो कोरवाई) के संकेतन लिखें।
- Write notations of the Alarippu learnt.
सीखे गए अलारिप्पु के संकेतन लिखें।
- Explain in detail the three major kands(or cantos) of the Tamil epic, Silappadikaram.
तमिल महाकाव्य शिलप्पादिकारम के तीन प्रमुख कांडों (यासर्गों) का विस्तार से वर्णन करें।
- Describe the character of Kannagi in Silappadikaram. Characteristics of which Nayika does she portray? Explain in detail.
शिलप्पादिकारम में कन्नगी के चरित्र का वर्णन करें। वह किस नायिका की विशेषताएँ दर्शाती है? विस्तार से बताएँ।
- Describe in detail the importance of the Nattuvanar and their contribution towards the art form.
नट्टुवनार के महत्व और कलारूप के प्रति उनके योगदान का विस्तार से वर्णन करें।

Q-2) Write any TWO short notes. कोई भी दो संक्षिप्त नोट लिखे.

(10)

- What is the difference between Nritta and Natya? Explain with examples from the repertoire.
१) नृत और नाट्य में क्या अंतर है? कला-कौशल से उदाहरण देकर समझाइए।
- Mention in brief the dance references found in the Tamil epic, Silpadikaram.
२) तमिल महाकाव्य शीलप्पादिकारम में पाए जाने वाले नृत्य संदर्भों का संक्षेप में उल्लेख करें।
- A brief account of any two Banis of Bharatnatyam.
३) भरतनाट्यम की किन्हीं दो बानियों का संक्षिप्त विवरण।

Q-3) Fill in the Blanks with appropriate word/words.

(5)

- Silappadikaram is also known as the _____ in English.
शिलप्पादिकारम को अंग्रेजी में _____ के नाम से भी जाना जाता है।
- The sign of Jampa tala is _____.
जम्पा ताल का चिन्ह _____ है।

- iii) The _____ is the action performed while calculating tala, as an element of the tala dasa prana.
_____ वह क्रिया है जो ताल दश प्राण के एक तत्व के रूपमें ताल की गणना करते समय की जाती है।
- iv) The total count of Matya tala, khanda jati is _____.
मत्यताल, खंडजाति की कुल संख्या _____ है।
- v) Guru Balasaraswati was from _____ Bani of Bharatanatyam.
गुरु बालासरस्वती भरतनाट्यम की _____ बानी से थीं।

Q-4) True or false.

(5)

- i) Ashish Mohan Khokar is a Mohiniattam artist and a performer.
आशीष मोहन खोकर एक मोहिनीअट्टम कलाकार और कलाकार हैं।
- ii) Dr. Pappu Venugopala Rao is also the author of the book "The Number of Rasas".
डॉ. पप्पू वेणुगोपालराव 'द नंबर ऑफ रस' पुस्तक के लेखक भी हैं।
- iii) Guru Rukmini Devi Arundale was the pioneer of the Tanjore Bani of Bharatanatyam.
गुरु रुक्मिणीदेवी अरुंडेल भरतनाट्यमकी तंजौर बानी की प्रणेता थीं।
- iv) The Triputa tala, Caturasrajaṭi is also known as the Adi tala.
त्रिपुट ताल, चतुरस्रजाति को आदिताल के नाम से भी जाना जाता है।
- v) The epic, Manimekalai was authored after Silappadikaram.
महाकाव्य मणिमेकलै की रचना शिलप्पादिकारम के बाद हुई थी।

0512E866-3

Candidate's Seat No : _____

Integ. BPA+MPA Sem.-3 (NEP) Examination

DSC-C-231

2.DKT-Intro to Ind Clas. Dance-KTH

Time : 2-00 Hours]

December-2024

[Max. Marks : 50

Answer the following questions :

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો:

Q. 1 Short notes: (any three) ટૂંકી નોંધો: (કોઈપણ ત્રણ)
(15)

1. Evolution of the Kathak till the present times
2. Knowledge of accompanying instruments in Kathak.
3. Kathak Gharanas and their Gurus.
4. Write in detail about kathak costumes and make up.

૧. વર્તમાન સમય સુધી કથકની ઉત્ક્રાંતિ

૨. કથકમાં વાદ્યો સાથેનું જ્ઞાન.

૩. કથક ઘરાનાઓ અને તેમના ગુરુઓ.

૪. કથક કોસ્ચ્યુમ અને મેકઅપ વિશે વિગતવાર લખો.

Q. 2 Write in brief about Natyagruh.

(15)

નાટ્યગૃહ વિશે ટૂંકમાં લખો.

Or

Write in brief about Purvarang.

પૂર્વરંગ વિશે ટૂંકમાં લખો.

Q. 3 Answer the following questions :

(5)

1. What is Aamad?
2. What is the meaning of Kathak?
3. Write the symbols of Bhatkhande Notation.
4. Write the Gharana of Vajid Ali shah and Raja Chakradhar sinh.
5. How many types of Natyagruh and its name.

૧. આમદ શું છે?

૨. કથકનો અર્થ શું છે?

૩. ભાતખંડે નોટેશનના ચિહ્નો લખો.

૪. વાજીદ અલી શાહ અને રાજા ચક્રધર સિંહના ઘરાના લખો.

૫. નાટ્યગૃહના કેટલા પ્રકાર છે અને તેના નામ જણાવો.

(P.T.O)

Q. 4 Write Notations: (any two)**(10)**

1. Chakradar toda in Tritaal
2. Paran in Tritaal
3. Ginti tihai in Tritaal

૧. ત્રિતાલમાં ચક્રદાર તોડા
૨. ત્રિતાલમાં પરણ
૩. ત્રિતાલમાં ગિન્તની તિહાઈ

Q. 5 MCQs**(5)**

1. Who is not the Guru from Jaipur Gharana?
 - a. Harihar Prasad
 - b. Sundar Prasad
 - c. Durgalal
 - d. Narayan Prasad

૧. જયપુર ઘરાનાના ગુરુ કોણ નથી?

a. હરિહર પ્રસાદ	b. સુંદર પ્રસાદ
c. દુર્ગાલાલ	d. નારાયણ પ્રસાદ

2. Which is the Jati of Tritaal?
 - a. Tishra
 - b. Chatushra
 - c. Mishra
 - d. Sankira

૨. ત્રિતાલની જાતિ કઈ છે?

a. તિશ્રા	b. ચતુશ્રા
c. મિશ્રા	d. સંકિર્ણ

3. Who is the founder of Banaras Gharana?
 - a. Ishwarji
 - b. Bhamaji
 - c. Janki Prasad
 - d. Sundar Prasad

૩. બનારસ ઘરાનાના સ્થાપક કોણ છે?

a. ઈશ્વરજી	b. ભાનુજી
c. જાનકી પ્રસાદ	d. સુંદર પ્રસાદ

4. In which chapter has Bharat Muni discussed Narya Grah?
- First
 - Second
 - Third
 - Fourth

૪. ભરત મુનિએ નાટ્ય ગૃહની ચર્ચા કયા પ્રકરણમાં કરી છે?

a	પ્રથમ	b	બીજું
c	ત્રીજો	d	ચોથું

5. How many Khali in Tritaal?

- 1
- 2
- 3
- 4

૫. ત્રિતાલમાં કેટલા ખાલી હોય છે,

a	1	b	2
c	3	d	4

(P.T.O)

0512E866-6

Candidate's Seat No : _____

Integ. BPA+MPA Sem.-3 (NEP) Examination

DSC-C-231

3.DT-Intro of Theatre Lit, Hist & Act Tech-III

Time : 2-00 Hours]

December-2024

[Max. Marks : 50

Answer the following questions in detail – (ANY THREE)

(30)

Q.1 Write an Importance of Female Character in a Play 'Doll's House' also

Explain Characterization of Each Female Character in Details.

પ્ર.1 'ડોલ્સ હાઉસ' નાટકમાં આવતા બધા સ્ત્રી પાત્રોનું નાટકમાં મહત્વ અને તેનું ચરિત્ર ચિત્રણ કરો.

Q.2 Write a types of 'Dasrupaka'. Explain 'Bhan' in Detail.

પ્ર.2 'દશરૂપક'ના પ્રકાર ત્રણે અને 'બાન' રૂપક વિશે વિસ્તારથી લખો.

Q.3 Write a Characterization of All the Characters in a Play 'Death of a Salesmen'.

પ્ર.3 'ડેથ ઓફ એ સેલ્સમેન' નાટકના બધા પાત્રોનું ચરિત્ર ચિત્રણ કરો.

Q.4 Analyse Vijay Tendulkar's Play - 'Bebby'.

પ્ર. ૪. વિજય તેંદુલકરના નાટક 'બેબી' નું વિવેચન કરો.

Q.5 What are the types of 'Sandhi' according to 'Natyashastra' ? Explain Each in Details.

પ્ર.૫. 'નાટ્યશાસ્ત્ર' મુજબ સંધિના પ્રકાર જણાવો તથા તેને વિસ્તારથી સમજાવો.

Write answers in brief (ટૂંકમાં જવાબ લખો)

Q.1 Write a Name of Nine Rasa..

(2)

પ્ર.1 નવરસનાનામજણાવો.

Q.2 Write About 'Ank' Rupak.

(2)

પ્ર.2 'અંક' રૂપકવિવેચન.

Q.3 What are the Types Of Heros ?

(2)

પ્ર.3 નાયકના પ્રકાર કયાકયા છે?

Q.4 Write about Vijay Tendulkar's Life and his Notable Work.

(2)

પ્ર.4 વિજય તેંદુલકરનું જીવન કવન અને સર્જન.

Q.5 Write a Short Note on 'Development of Marathi Theatre'

(2)

પ્ર.5 ટૂંકનોંધ લખો. - 'મરાઠી રંગભૂમિનો વિકાસ'

Fill in the blanks (ખાલી જગ્યાઓ પૂરો)

(5)

(1) Lakshmi is a Character of vijay Tendulkar's Play.

લક્ષ્મી વિજય તેંદુલકરના..... નાટકનું પાત્ર છે.

(2) In 'Natak' has Ank.

'નાટક' અંકનું રૂપક છે.

(3) 'Nagmandal' Play is written by

'નાગમંડળ' નાટકના લેખક..... છે.

(4) In a Play 'Sakharam Bainder', there are total..... Characters.

'સખારામ બાઈન્દર' નાટકમાં કુલ..... પાત્રો છે.

(5) In 'Dasrupakam', There are types of Uprupakam

'દશરૂપક'માં..... પ્રકારના ઉપરૂપક છે.

True or False Sentences (ખરા અને ખોટા વિધાનો) :

(5)

(1) 'Andhayug' Play is written on Ramayana.

'અંધાયુગ' નાટક રામાયણ પર લખવામાં આવ્યું છે.

(2) 'Rati' is a SthaiBhaav of 'Shanta Rasa'.

'શાંત રસ' નો સ્થાયી ભાવ 'રતિ' છે.

(3) Arthur Miller was a American Playwriter.

આર્થર મિલ્લર અમેરિકન નાટ્યકાર હતા.

(4) In Natyashastra, There are 4 types of 'Karyavastha'.

'નાટ્યશાસ્ત્ર'માં ૪ પ્રકારની 'કાર્યાવસ્થા' છે.

(5) 'Lenro Ke Rajhans' Play Written by Mohan Rakesh.

'લેન્રો કે રાજહંસ' નાટકના લેખક મોહન રાકેશ છે.

(P.T.O)

0512E866 - 8

Candidate's Seat No : _____

Integ. BPA+MPA Sem.-3 (NEP) Examination

DSC-C-231

4.MNPT-Hind Shastr Sang-Shastra

Time : 2-00 Hours]

December-2024

[Max. Marks : 50

All questions are compulsory.

सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

Q. 1: Describe the merits and demerits of the singer/instrumentalist described in SangeetRatnakar.

(10)

प्रश्न 1: संगीत रत्नाकर में वर्णित गायक/वादक के गुण – दोषों का वर्णन कीजिए।

Q. 2: Do a comparative analysis of the main elements of the *Swar* and compositional elements of the Carnatic music system and Hindustani music system.

(10)

प्रश्न 2: कर्नाटक संगीत पद्धति तथा हिंदुस्तानी संगीत पद्धति के स्वर एवं गायकी अंग के प्रमुख तत्वों की तुलनात्मक विवेचना कीजिए।

अथवा; OR

Write in detail about the origin and evolution of the Agra gharana and describe the salient features of the gaayaki of the same.

आगरा घराने का उत्पत्ति और विकास के बारे में विस्तार से लिखतथा इस गायकी का प्रमुख विशेषताओं का वर्णन करें।

Q. 3: Introducing any two of the following ragas, write the notation of DrutKhayal composed in any one of the following ragas.

(10)

प्रश्न 3: निम्नलिखित में से किसी एक राग का विस्तृत परिचय देते उस राग में निबद्ध द्रुत खयाल की स्वरलिपि लिखिए।

Raag Yaman (राग यमन), Raag Asavari (राग आसावरी), Raag Bhimpalasi (राग भीमपलासी), Raag Kaafi (राग काफी)

Q. 4: Define any five of the following:

(2*5=10)

प्रश्न 4: निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच की परिभाषा दीजिए।

- Dhwani (ध्वनि)
- Ashtak (अष्टक)
- Nibaddh-Anibaddh (निबद्ध- अनिबद्ध)
- LokGeet (लोकगीत)
- Pakad (पकड़)
- Murcchna (मूर्च्छना)

Q. 5: Select and write the correct answer from the options for the following.

(2×5=10)

प्रश्न ५: नीचे दिए गये प्रश्नों के सही उत्तर चुनिए और उत्तर पुस्तिका में लिखिए।

a) The book written by Pandit Bhatkhande is -

पंडित भातखंडे द्वारा लिखित पुस्तक है-

1. Sangeet – Ratnakar(संगीतरत्नाकर)
2. Shrimallakshya Sangeetam(श्रीमल्लक्ष्यसङ्गीतम्)
3. RaagParichay (रागपरिचय)
4. SangeetVisharad(संगीतविशारद)

b) The Vadi – Samvadi of Raag Asavari is --

राग आसावरी की वादी –संवादी है –

1. Sa – Ma (सा- म)
2. Ga - Ni (ग- नि)
3. Dha – Ga (ध- ग)
4. Dha – Ga(ध- ग)

c) Mehdi Hassan (Classical Artist) was a singer of which gharana –

मेहदी हसन(शास्त्रीय कलाकार) किस घराने के गायक थे –

1. Patiala (पटियाला)
2. Gwalior (ग्वालियर)
3. Kirana (किराना)
4. Jaipur (जयपुर)

d) What was the name of the guru who taught sitar to Pandit Bhatkhande?

पंडित भातखंडे को सितार सिखाने वाले गुरु का नाम क्या था?

1. Ustad Ali Khan (उस्तादअली खां)
2. Pandit Eknath(पंडित एकनाथ)
3. Abbas Khan (अब्बास खां)
4. Seth VallabhDaas(सेठवल्लभ दास)

e) When Ektaal is recited in Teentaal, after how many Aavartan will the Sam of both come to the right place?

तीनताल में एकताल को बोलने पर कितने आवर्तन के बाद दोनों कासम उचित स्थान पर आएगा?

1. Three (तीन)
2. Four (चार)
3. Five (पांच)
4. Two (दो)

(P.T.O)

0512E866-10

Candidate's Seat No : _____

Integ. BPA+MPA Sem.-3 (NEP) Examination

DSC-C-231

5.MPT-Hind Shastr Taal Vadh Shastra-III

Time : 2-00 Hours]

December-2024

[Max. Marks : 50

નિમ્નલિખિત પ્રશ્નો પૈકી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (દરેક પ્રશ્નના ૧૦ ગુણ છે)

પ્ર.૧) હાથથી આંગળીઓના નામ આપી નીચેના બોલ તબલના કયા સ્થાન પર વાગશે એ જણાવો.

તા. તી, તીર, ક, તીરકિટ, ગદીગન

પ્ર.૨) પારિભાષિક શબ્દોની વ્યાખ્યા આપો : (કોઈ પણ પાંચ)

દમદાર તિહાઈ, બેદમ તિહાઈ, ટુકડો, તાલ, ખંડ, સંગીત, નાદ

પ્ર.૩) નીચેના પૈકી કોઈ પણ બે તાલ લિપિબદ્ધ કરી તેની દ્રુગુન લખો.

ત્રિતાલ, એકતાલ, કહેરવા

પ્ર.૪) ત્રિતાલમાં એક કાયદો, એક ટુકડો, એક રેલો લિપિબદ્ધ કરો.

પ્ર.૫) તબલાના ધરાનાના નામ જણાવી ગમે તે એક વિષે લખો.

લખનૌ ધરાના, ફરુખ્ખાબાદ ધરાના

પ્ર.૬) તબલાની આકૃતિ દોરી તેના ભાગ જણાવો.

0512E866-||

Candidate's Seat No : _____

**Integ. BPA+MPA Sem.-3 (NEP) Examination
DSC-C-231**

6.MVT-Hind Shastr Sang-Shasrta

Time : 2-00 Hours]

December-2024

[Max. Marks : 50

All questions are compulsory.

सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

Q. 1: Describe the merits and demerits of the singer/instrumentalist described in SangeetRatnakar.

(10)

प्रश्न 1: संगीत रत्नाकर में वर्णित गायक/वादक के गुण – दोषों का वर्णन कीजिए।

Q. 2: Do a comparative analysis of the main elements of the *Swar* and compositional elements of the Carnatic music system and Hindustani music system.

(10)

प्रश्न 2: कर्नाटक संगीत पद्धति तथा हिंदुस्तानी संगीत पद्धति के स्वर एवं गायकी अंग के प्रमुख तत्वों की तुलनात्मक विवेचना कीजिए।

अथवा; OR

Write in detail about the origin and evolution of the Agra gharana and describe the salient features of the gaayaki of the same.

आगरा घराने की उत्पत्ति और विकास के बारे में विस्तार से लिखें तथा इस गायकी की प्रमुख विशेषताओं का वर्णन करें।

Q. 3: Introducing any two of the following ragas, write the notation of DrutKhayal composed in any one of the following ragas.

(10)

प्रश्न 3: निम्नलिखित में से किसीएकराग का विस्तृतपरिचय देते उस राग में निबद्ध द्रुत खयाल की स्वरलिपि लिखिए।

Raag Yaman(राग यमन), Raag Asavari (राग आसावरी), Raag Bhipalasi (राग भीमपलासी), Raag Kaafi (राग काफी)

Q. 4: Define any five of the following:

(2*5=10)

प्रश्न 4: निम्नलिखितमें से किन्ही पाँच की परिभाषा दीजिए।

- Dhwani(ध्वनि)
- Ashtak(अष्टक)
- Nibaddh–Anibaddh(निबद्ध- अनिबद्ध)
- LokGeet(लोकगीत)
- Pakad (पकड़)
- Murcchna(मूर्च्छना)

Q. 5: Select and write the correct answer from the options for the following.

(2×5=10)

प्रश्न ५: नीचे दिए गये प्रश्नों के सही उत्तर चुनिए और उत्तर पुस्तिका में लिखिए।

a) The book written by Pandit Bhatkhande is -

पंडित भातखंडे द्वारा लिखित पुस्तक है-

1. Sangeet – Ratnakar(संगीतरत्नाकर)
2. Shrimallakshya Sangeetam(श्रीमल्लक्ष्यसङ्गीतम्)
3. RaagParichay (रागपरिचय)
4. SangeetVisharad(संगीतविशारद)

b) The Vadi – Samvadi of Raag Asavari is --

राग आसावरी की वादी –संवादी है –

1. Sa – Ma (सा- म)
2. Ga - Ni (ग- नि)
3. Dha – Ga (ध- ग)
4. Dha – Ga(ध- ग)

c) Mehdi Hassan (Classical Artist) was a singer of which gharana --

मेहदी हसन(शास्त्रीय कलाकार) किस घराने के गायक थे –

1. Patiala (पटियाला)
2. Gwalior (ग्वालियर)
3. Kirana (किराना)
4. Jaipur (जयपुर)

d) What was the name of the guru who taught sitar to Pandit Bhatkhande?

पंडित भातखंडे को सितार सिखाने वाले गुरु का नाम क्या था?

1. Ustad Ali Khan (उस्ताद अली खां)
2. Pandit Eknath(पंडित एकनाथ)
3. Abbas Khan (अब्बास खां)
4. Seth VallabhDaas(सेठवल्लभ दास)

e) When Ektaal is recited in Teentaal, after how many *Avartan* will the *Sam* of both come to the right place?

तीनताल में एकताल को बोलने पर कितने आवर्तन के बाद दोनों कासम उचित स्थान पर आएगा?

1. Three (तीन)
2. Four (चार)
3. Five (पांच)
4. Two (दो)